

HØRINGSUTTALELSE OM FORSKNINGSRÅDETS SYNTESERAPPORT EN MÅLRETTET OG EFFEKTIV INSTITUTTPOLITIKK

Høringssvaret forholder seg til kapittelinnndelingen i synteserapporten og refererer til sidetall i den. Vi har mottatt høringsinnspill fra vårt organisasjonsledd NTL Forskningsinstitutter som organiserer medlemmer innenfor instituttsektoren. Vårt høringssvar baserer seg på dette høringssvaret.

Generelle kommentarer

Instituttpolitikken påvirker arbeidshverdagen til mange av NTLs medlemmer. NTL organiserer ansatte ved alle primærnæringsinstituttene og miljøinstituttene, flertallet av de teknisk-naturvitenskapelige instituttene, og mange av de samfunnsvitenskapelige instituttene. I tillegg har NTL mange medlemmer ved forvaltningsorganene med særskilte fullmakter.

Det er positivt at Forskningsrådet har forsøkt å evaluere instituttsektoren i sin helhet, selv om fokus først og fremst er på instituttene som mottar statlig basisbevilling. Man kan ikke lage en forskningspolitikk kun for instituttsektoren, men må se hele forskningssystemet i sammenheng. Det er på høy tid at en nasjonal instituttpolitikk også omfatter forvaltningsorganer med særskilte fullmakter, som Folkehelseinstituttet, Havforskningsinstituttet mv., og ikke bare de fristilte forskningsinstituttene som er underlagt retningslinjene for statlig basisbevilgning. Det mangler en *helhetlig vurdering* av instituttenes rammebetingelser – organisasjon og økonomi, markedene de opererer i, samt risikovurderinger av instituttenes situasjon. Vi etterlyser en overordnet vurdering av hele sektoren.

Synteserapporten omtaler i liten grad forskningsinstituttene ansatte, men snakker om instituttene «kompetanse» eller «ressurser». Som arbeidstakerorganisasjon er NTL opptatt av de ansatte, og instituttene viktigste ressurs er nettopp de ansatte og deres faglige kompetanse. Det er denne kompetansen som danner kunnskapsbasen ved instituttene, som gir konkurransefortrinn og som kan brukes strategisk ved for eksempel internasjonale satsinger. Vi mener at rapporten burde ha omtalt arbeidsmiljø og arbeidsvilkår i instituttsektoren.

Forskningsinstituttene er viktige bidragsyttere på forskning og publisering og utfører

forskning av høy kvalitet til anvendelse i næringsliv, forvaltning og samfunnet for øvrig. Instituttene er opprettet for å svare på nasjonale behov. Dette vektlegges ikke i vurderingen som har et ensidig fokus på publikasjonspoeng som kvalitetsindikatorer. En stor mengde av oppdrag som ofte ikke tillater, og slett ikke finansierer publisering, er også et kvalitetsstempel og en relevansindikator.

Det er en rekke punkt i rapporten som vi mener er viktige og som vi er enige i;

- Mer langsiktighet i rammebetingelser.
- Tydeligere arbeidsdeling og bedre samarbeid mellom UH-sektoren og institutter og dermed mer effektiv nasjonal utnyttelse av forskningskapasitet og forskningsmidler.
- Gode rammebetingelser og økte krav til kvalitet henger sammen.
- Instituttene skal ha full kostnadsdekning i forskning finansiert av Forskningsrådet og EU.
- Bedre utnyttelse av instituttsektorens kompetanse og kapasitet i forskerutdanningen, både i undervisning og PhD-utvikling og -veiledning; universitetene skal tildele graden.
- Heterogeniteten i sektoren er en ressurs.
- Strategisk ordning for å trappe opp basisbevilgningen til et nivå som gjør instituttene konkurransedyktige på en internasjonal arena.
- STIM-EU som gir full kostnadsdekning.
- Virkemidlene skal i hovedsak være institusjonsnøytrale, men enkelte virkemidler kan målrettes mer mot en sektor uten å utelukke andre.

Det er samtidig også noen punkt som i er svært uenige i og som vi mener må modereres eller strykes;

- NTL kan ikke slutte seg til anbefalingen om å heve kravet til antall FoU-årsverk for institutter i basisbevilgningsordningen, slik anbefalingen er utformet og begrunnet, til ett felles nivå uavhengig av arena og av resultater. Vi anbefaler at Forskningsrådet, ved utøvelse av sin strategiske rolle, fører dialog med aktuelle institutter på robusthet og størrelse som strategisk element, relatert til instituttets faglige konsentrasjon og organisering.
- NTL mener publiseringsaktiviteten i instituttsektoren bør øke, men er uenig i et gjennomgående krav om 1 publiseringspoeng per forskerårsverk, uavhengig av fagområde, oppdragsandel og basisbevilgningsnivå. Dette vil gi et disincentiv for økt oppdragsforskning.
- Oppdragsinntekt per forskerårsverk er ikke egnet som mål for relevans på tvers av fagområder og marked.

Instituttsektorens rolle er å tilby kompetanse på et høyt nivå og innen forskning for næringsliv, offentlig sektor og samfunnsliv for øvrig gjennom oppdrags- og bidragsforskning. Sektoren har et ansvar for å dekke hele bredden av fagområder, parallelt med UH-sektorens ansvar for ut å utdanne kandidater til den samme målgruppen. Dette er et krav utover at hvert enkelt institutt er relevant for målgruppen. Når Forskningsrådet tildeler et prosjekt til instituttsektoren, vil en styrke denne kompetansen på samme måte som når et prosjekt til UH-sektoren indirekte styrker utdannelsen av kandidater. Samfunnet trenger begge deler. Det er av stor verdi at næringsliv, offentlig sektor og samfunnet for øvrig har tilgjengelig kompetanse, både spisset innen hver disiplin og tverrfaglig, som kan jobbe fulltid på aktuelle problemstillinger. Når behovene endres, må sektoren utvikle seg tilsvarende. Dette behovet er bakgrunnen for opprettelsen av mange store statlige institutter

og en stor og heterogen fristilt instituttsektor. Instituttsektorens dynamikk gjør det lett å bruke instituttsektoren strategisk for raskt å bygge opp og omstille kompetanse. Både UH-sektoren og instituttsektoren har et ansvar for å dekke hele bredden av fagområder, men med en strategisk forskjellig tilnærming som har hver sine fordeler og ulemper og som til sammen utfyller hverandre på en god måte. Tydelig arbeidsdeling fremmer samarbeid mellom sektorene. Det er ønskelig med en bredere drøfting av hvordan Norge i fremtiden skal velge ut fagområder der det er spesielt viktig å være internasjonalt ledende, virkemidler for å nå dette og hvordan instituttsektoren kan brukes for å nå disse målene. Instituttsektoren har stort potensiale for å brukes strategisk i nasjonal forskningspolitikk. Dette drøftes ikke i rapporten.

Kap. 1: Kunnskapsgrunnlag og metode

NTL mener rapporten bygger på et grundig kunnskapsgrunnlag i instituttevalueringene, fagevalueringer, OECD landgjennomgang, evaluering av PES2020 og Stim-EU, NIFU-rapporter mv.

I kapittel 1.2 vises det til at synteserapporten med utgangspunkt i arenaevalueringene skal gi innspill til regjeringens instituttpolitikk ved å adressere to hovedspørsmål:

1. En målrettet og effektiv instituttpolitikk
2. Utforming av offentlige virkemidler rettet mot instituttene (herunder basisfinansieringsordningen)

Vi mener at Forskningsrådet med fordel i tillegg til ovennevnte kunnskapsgrunnlag burde benyttet NIFUs Arbeidsnotat 2018:10¹ med hensyn til diskusjoner om relevans, impact og kvalitet.

Kap. 2: Den norske instituttsektoren

Instituttens organisering jf. figur 2.1. NTL mener at dette bildet bør utvikles og nyanseres for å kunne evaluere, ved å kategorisere andre hovedtyper forskningsinstitutter, f.eks.:

- a. Statlige forvaltningsorganer uten styrer (Havforskningsinstituttet, Norsk Polarinstitutt osv.)
- b. Statlige forvaltningsorganer med styrer (NIBIO, Veterinærinstituttet, osv.)
- c. Aksjeselskaper hvor staten eier $\geq 50\%$ (NOFIMA, SIMULA)
- d. Fristilte stiftelser (SINTEF, NINA, NIVA, NILU, NIKU, osv.) og aksjeselskap med statlig eierskap $<50\%$

Forskningsrådets instituttkategorisering bør utvikles for derved å tydeliggjøre ulikheter i eierskap/organisering, marked og rammevilkår.

Kap. 3: Instituttens kvalitet – forskningskvalitet

NTL er enig i at basisbevilgningens størrelse påvirker instituttens evne til å produsere vitenskap og at instituttene bør bruke basisbevilgningen strategisk. Vi mener at dette allerede gjøres i dag.

Figur 3.1 er framstilt feil i teksten på side 34. Denne viser ikke hvordan de ulike sektorene gjør det sammenliknet med hverandre i FRIPRO, bare den relative utviklingen over tid i prosent. FRIPRO er dessuten bare én arena i Forskningsrådet – der forskere som tar doktorgrad etter fylte 40 år får lang karantene til å søke. Figuren er derfor lite anvendelig i vurdering av hvor mye forskningsmidler instituttene reelt har skaffet per forskerårsverk. Bruken av tall og figurer virker generelt noe tilfeldig, og figurene er lite selvforklarende.

---

¹ NIFU Arbeidsnotat 2018:10 Impact i anvendt forskning: begrepsavklaring og praksis, Gulbrandsen, Magnus; Sivertsen, Gunnar (<https://brage.bibsys.no/xmlui/handle/11250/2570526>)

Ettersom anbefalingen om publiseringsomfang så tydelig er knyttet til publikasjonspoeng per FoU-årsverk, burde rapporten inneholdt sammenliknbar og oppdatert statistikk over dette.

Når det gjelder ønsket om å øke publiseringen, savner vi en analyse av ulikhet i fagtradisjoner for publisering. Det er ulikhet i publiseringstradisjoner og –muligheter for publisering mellom samfunnsvitenskap, realfag og teknologi, men også mellom disipliner som for eksempel kjemi, matematikk og informatikk eller mellom sosiologi, økonomi og humaniora. Det er ikke noe i evalueringen av arenaene som underbygger at forskjeller i publiseringsnivå skyldes en tilsvarende forskjell i faglig nivå.

Publiseringsindikatoren i basisbevilgningssystemet er utviklet for å sammenligne institusjoner som dekker mange områder, ikke spesialiserte miljøer rettet mot enkeltområder. Det er ikke noen motsetning mellom relevans og kvalitet i forskning og det skal stilles like høye kvalitetskrav til anvendt og tverrfaglig forskning som til annen forskning. Vi savner en nyansering av den tilsynelatende lineære sammenhengen mellom vitenskapelig publisering og kvalitet. Institutter med høy grad av oppdragsforskning og lav basisbevilgning vil ha vesentlig mindre mulighet til å finansiere publisering av forskningen enn institutter med høy grad av bidragsforskning og/eller høy basisfinansiering. Vi mener det er lite relevant å sammenligne publiseringsaktiviteten mellom institutter som arbeider innen områder som i stor grad er bidragsfinansiert, med institutter som forsker på områder som i stor grad er oppdragsfinansiert og særlig der viktigste finansieringskilde er private bedrifter som ønsker hemmelighold av resultater for å ivareta egne konkurransefortrinn. Vitenskapelig publisering fra denne typen fullfinansierte prosjekter vanskeligjøres, da publisering ofte hverken tillates eller finansieres. Publisering fra oppdragsforskning kan dermed hemmes av økonomiske hensyn, konkurransehensyn eller annet, men forskningen kan likevel holde høy vitenskapelig kvalitet.

Vi vil advare mot å endre indikatorene for basisbevilgningen slik at det blir vanskeligere og mindre attraktivt å hente inn nasjonale og internasjonale forskningsoppdrag. Dette er nettopp én av hovedmålsettingene med instituttsektoren, og noe som skiller den fra UH-sektoren.

Kap. 4: Instituttene relevans og nytte

I dagens oppdragsmarked, hvor det gjelder å legge mest mulig inn i en utlysning, noen ganger mer enn det som er mulig innenfor de økonomiske rammene av oppdraget, blir situasjonen uholdbar for de som er avhengige av denne typen oppdrag. Vi vet at institutter har sagt nei til oppdrag hvor de ser at det som ønskes er tilnærmet umulig innenfor de oppgitte rammene. Da går oppdraget gjerne til et konsulentselskap, med mindre krav til kvalitetssikring, som dermed kommer seg inn på markeder som tradisjonelt har vært forbeholdt instituttene. Denne konsekvensen er ikke adressert i synteserapporten.

NTL er i all hovedsak enig i Forskningsrådets vurderinger og anbefalinger når det gjelder instituttene relevans og nytte. Men vi mener at man må nyansere påstanden, om at *"oppdragsinntekt per forskerårsverk viser betalingsviljen blant instituttets kunder og er følgelig en indikator for relevansen av de tjenester instituttet selger"*, i rapportens vurdering av relevans gjennom instituttene oppdragsvirksomhet (kap.4.2). Oppdragsinntekt per forskerårsverk er ikke egnet som mål på tvers av fagområder og arenaer. Det reflekterer blant annet hvilket marked instituttet befinner seg i, hvor betalingsviljen og -evnen varierer mye mellom ulike markeder avhengig av om man selger forskning som krever tung

infrastruktur, om man er i et marked preget av stor andel oppdrag eller bidrag, om man har hovedtyngden av oppdrag i privat eller offentlig marked, osv. Vi vil anbefale at det i fortsettelsen vurderes om innovasjon og kommersialisering som effekt av forskning kan registreres på en god måte.

På side 55 diskuteres sammenheng mellom kvalitet og relevans. De er ikke motsetninger, men ulike kvalitetsegenskaper vil vektlegges i vurdering av kvalitet i ulike forskningsmiljøer. Å oppfylle høye kvalitetskrav utelukkende i form av publisering vil innebære en annen utfordring for et forskningsmiljø med høy oppdragsandel, enn for et forskningsmiljø med høy bidragsandel. Også nivået på basisbevilgningen utgjør en vesentlig faktor. Publisering er derfor en lite egnet indikator på tvers av ulike fagområder, prosjekttyper og finansieringskilder. Publiseringskravet må differensieres for disse forskjellene, dersom publisering faktisk skal være en indikator for forskningskvalitet. For å være med i basisbevilgningen må instituttet ha minst 10 prosent nasjonale og internasjonale bidragsinntekter. Dette bidrar til mål om faglig kvalitet fordi det er hard konkurranse om midlene, i tillegg til å bidra til krav om en robust inntektsportefølje.

Rapporten fanger i liten grad opp kvalitetskravet som følger av å være avhengig av et marked. Med få unntak må instituttene finansiere det aller meste av aktiviteten i et oppdrags- og bidragsmarked. Instituttene må finansiere sin aktivitet basert på faglig kvalitet og relevans. Basisbevilgningsinstituttene har ikke en stor offentlig finansiering som sikkerhetsnett. Dette er en vesentlig side ved virksomheten i et institutt. Samfunnsnyten av instituttene må vurderes på denne bakgrunnen. En vesentlig del av aktiviteten er vurdert av kunder/oppdragsgivere som ser nytteverdien.

Kap. 5: Instituttene struktur og rolle i FoU-systemet

Instituttene opplever økt konkurranse fra UH-sektoren i oppdragsmarkedet. Dette understrekes av OECD i landrapporten (2017) og beskrives også i evalueringen av SVA ved OsloMet, som begge slår fast at UH-sektorens aktivitet på oppdragsmarkedet har økt konkurransen. De seneste endringer i utlysninger fra Forskningsrådet har derfor gagnet UH-sektoren men vært til ulempe for instituttene. Utviklingen av fordelingen mellom sektorene er avhengig av utviklingen i utlyste midler. Utlysninger som legger vekt på teoretiske publikasjoner og utdanning vil favorisere UH-sektoren og utlysninger som legger vekt på samarbeid med næringsliv, offentlig sektor og samfunnsutfordringer vil favorisere instituttsektoren.

NTL er helt enig i følgende uttalelse (s. 66): *Forskningsrådet mener at majoriteten av instituttene funksjoner og oppgaver vanskelig kan overlates til andre aktører uten at dette vil svekke innovasjonssystemets totale evne til å frambringe relevant kompetanse og kunnskap.*

Instituttene muligheter til å fylle rollen som leverandør av forskningstjenester til framtidig samfunns- og næringsliv og bidra til økt innovasjon, verdiskapning og omstilling, avhenger av om de har tilstrekkelig midler til rådighet for langsiktig kompetanseutvikling.

En tydeligere arbeidsdeling mellom UH-sektoren og instituttsektoren er en forutsetning for å få mer effektiv nasjonal utnyttelse av forskningskapasitet og forskningsmidler, og for å øke samarbeidet mellom UH- og institutforskere og -institusjoner. Konkurranseflatene har vært økende, noe også OECD-rapporten påpeker er en dårlig utnyttelse av ressursene. NTL mener at Forskningsrådet kunne gått lenger i tydeliggjøring av arbeidsdeling i forskningssystemet.

NTL støtter at styring av instituttene i hovedsak skal være indirekte. Instituttene skal fortsatt være autonome enheter som gjør selvstendige strategiske disposisjoner.

Anbefalingen om større institusjoner (side 106-107) er i liten grad begrunnet i rapporten for øvrig. Tvert imot er det påpekt at det ikke er noen klar sammenheng mellom størrelse og kvalitet. Begrunnelsen for å heve minstekravet fra 20 til 40 FoU-årsverk synes derfor ubegrunnet. Når en i tillegg skriver at en støtter utviklingen i retning av større og mer robuste institutter generelt, kan dette gi et signal om at også dagens «mellomstore» institutter bør slå seg sammen med andre. NTL kan ikke slutte seg til anbefalingen om å endre kravet til antall FoU-årsverk for institutter i basisbevilgningsordningen, slik anbefalingen er utformet, og svakt begrunnet, til ett felles nivå uavhengig av arena og av resultater. Med endringen som er foreslått risikerer man at velfungerende institutter som leverer godt på kvalitets- og relevanskravene i dag, faller ut av sektoren eller tvinges inn i uhensiktsmessige strukturendringer på grunn av et endret størrelseskrav.

Flere departementer bør aktivt bruke forskningsinstituttene i sin sektorpolitikk.

NTL støtter forslaget om at forskningsinstituttene skal få en mer aktiv rolle i doktorgradutdanningen. Et tett samarbeid mellom universitet og institutt om doktorgradsløp med delt forskningsopphold vil kunne utvikle forskere som behersker kombinasjonen av brukerrelevans og akademisk virksomhet tidlig i karrieren. Samtidig vil vi påpeke at det finnes et stort utnyttet potensial i undervisningen. UH-sektoren bruker i liten grad forskere fra instituttsektoren som undervisere – de kjenner til at instituttforskerne besitter spesialkompetanse som vil være nyttig i undervisningssammenheng, men påstår alltid at instituttforskerne er ‘for dyre’.

Kap. 6: Instituttene internasjonale aktivitet

NTL mener at anbefalinger for instituttene internasjonale aktivitet er bygget på gode analyser og begrunnelser. Vi støtter utfordringen som gis til instituttene om å øke inntekter fra internasjonalt næringsliv og øke deltagelsen i EUs forskningsprogram. Dette er utfordringer som er krevende for instituttene både faglig og økonomisk. For at instituttene skal kunne øke EU-deltagelsen, er det avgjørende med endringer i Stim-EU slik at instituttene gis full kostnadsdekning. Etter som Stim-EU skal kompensere for underfinansiering i EU mener vi at Stim-EU bør målrettes mot de instituttene som har basisbevilgning under 25 prosent.

NTL mener ikke at PES-midler skal inngå i Stim-EU-ordningen, men de kan vurderes som en helhet. PES-midler bør særlig rettes mot nykommere på den internasjonale arenaen.

Vi støtter ikke forslaget om å la Stim-EU utgjøre en del av basisbevilgningen. Stim-EU ordningen er en målrettet ordning for å kompensere for underdekning av finansiering på en klart avgrenset prosjekttype som dynamisk vil utvikle seg over tid, mens basisbevilgningen er en langsiktig finansieringsordning for å honorere ønskede resultater med en betydelig tidsforsinkende komponent.

Kap. 7: Instituttene rammebetingelser

NTL mener at situasjonsbeskrivelse og analyse som ligger bak anbefalingene samsvarer med den virkeligheten instituttene opplever. Forskningsrådet tydeliggjør her sitt strategiske ansvar for instituttsektoren ved å utfordre sektoren. Vi mener utfordringene som

Forskningsrådet gir vil være krevende for instituttene, men også bidra til å utvikle sektoren i riktig retning. Med hensiktsmessige rammevilkår vil instituttene kunne utvikle strategier og håndtere disse utfordringene.

Nivået på basisbevilgningen er en hovedutfordring for sektoren, og ikke minst for de fristilte instituttene og andre institutter med stor andel oppdragsforskning. Denne utfordringen er godt beskrevet tidligere, både i tidligere stortingsmeldinger, fra OECD, evalueringene og nå fra Forskningsrådet. En økning i basisbevilgningen er avgjørende for forbedringer på flere områder som er behandlet i rapporten.

NTL mener at instituttene må gis rammevilkår som gjør det mulig å konkurrere på like vilkår og bidra enda tydeligere til samfunnsutvikling nasjonalt og internasjonalt. Dette forutsetter økning i basisbevilgningen til internasjonalt nivå, og dekning for reelle kostnader i prosjekter finansiert fra Forskningsrådet og fra EU. Instituttene som har lavest basisbevilgning må løftes mest.

Kap. 8: Basisbevilgningssystemet

NTL er åpen for en gjennomgang av indikatorene i basisbevilgningssystemet, men er usikker på om dagens potensiale til forbedringer forsvarer innsatsen i Forskningsrådet og i instituttene. Ved eventuelle større endringer i basisbevilgningssystemets arenaer og omfanget av institutter i ordningen, vil dette kunne stille seg annerledes. Om man endrer arenainndelingen, må politikken som ser på andelen basisbevilgning tilpasses dette, og mye av det som står i dette kapitlet i høringsnotatet må reformuleres. Her er det en inkonsistens i anbefalingene fra Forskningsrådet.

NTL ønsker ikke en økning fra 10 til 20 prosent i den konkurransebaserte andelen i basisbevilgningsordningen. Det foreligger ikke noen god begrunnelse i synteserapporten. Vi ser ikke heller ikke noen begrunnelse for hvorfor det er viktig med ytterligere samsvar mellom indikatorene som gir uttelling innenfor basisfinansieringssystemet og indikatorene som benyttes for å vurdere institutter inn/ut av ordningen. Inn/ut-kriteriene er «terskelkriterier» som representerer minimumskriterier, mens omfordelingskriteriene er incentiver for å forbedre ulike kvalitets- og relevansmål. De to kriteriesettene har ulik funksjon, og begge kriteriesett må fungere i forhold til hver sin intensjon. Derfor bør de være forskjellige. Et eksempel er at internasjonale inntekter ikke bør være et terskelkriterium for å komme inn, men stimuleres når man først får basisbevilgning. Vi savner også en nærmere forklaring på hvor midlene skal tas fra. NTL ønsker ikke å støtte endringer som innebærer å ta basisbevilgningen fra de svakeste for å styrke de sterkeste.

Kap. 9: En målrettet og effektiv instituttpolitikk

Målet for basisbevilgning bør ikke knyttes permanent til noen prosent av instituttomsetningen, men må samtidig være forutsigbar over tid for at instituttene skal kunne legge langsiktige utviklingsstrategier. Av samme grunn mener vi at Forskningsrådet bør være varsom med vesentlige endringer i basisfinansieringssystemet hvert fjerde år i forbindelse med revisjon av LTP, slik det foreslås.

NTL er enig i forståelsen av "nasjonal systemulikhet" når det gjelder instituttens deltagelse i EUs forskningsprogram. Vi er likevel forbeholden til ambisjonen om å påvirke EUs finansieringsordning. Dette må trolig løses på nasjonalt nivå, så lenge andre nasjonale myndigheter gir sine forskningsinstitutter en basisbevilgning på 20-60 prosent. EUs finansieringssystem er tilpasset dette. Derfor mener vi at Stim-EU må økes til full

kostnadsdekning og målrettes mot de instituttene som har basisbevilgning under 25 prosent.

Kravet om ett publikasjonspoeng per forskerårsverk (s. 106) virker tatt ut fra lufta og er svært høyt til å være et minstekrav. Det er stor fare for at dette fører til hastig publisering av artikler i dårlige publiseringer på bekostning av både anvendt oppdragsforskning og vitenskapelig produksjon. En bør kunne forvente at Forskningsrådet også er i stand til å gjøre en kvalitativ vurdering av den vitenskapelige produksjonen ved et institutt, dermed er det liten grunn til å ha denne typen absolutte krav. Det er naturlig at økt basisfinansiering innebærer økte krav til vitenskapelig kvalitet. Men kravet om ett poeng per forsker virker både høyt og tilfeldig, og Forskningsrådet burde kunne si noe om alternative måter å måle vitenskapelig produksjon på.

Et publiseringsmål målt i publikasjonspoeng pr FoU-årsverk for alle institutter uavhengig av marked og fagtradisjon er lite treffsikkert. Et minimumskrav til publisering per forskerårsverk gir et klart disincentiv for å vokse i oppdragsmarkedet. Et institutt med en solid vitenskapelig kjerne på et fagområde som får muligheten til å utnytte/formidle denne vitenskapelige kunnskapen gjennom oppdrag i et voksende oppdragsmarked, kan risikere å falle ut av basisbevilgningsordningen hvis det knyttes mange årsverk til oppdrag som ikke i seg selv gir publisering. Dette incentivet vil virke motsatt av indikatoren knyttet til oppdragsinntekter. En svekkelse av instituttens oppdragsvirksomhet, vil også stå i motstrid til Stortingets forskningspolitiske mål om å øke næringslivets forskningsinvesteringer.

Forskningsrådet foreslår å gis myndighet til å ta institutter ut av basisordningen. Myndigheten ligger i dag til KD. NTL mener at Forskningsrådet som forvalter basisbevilgningsordningen har god kompetanse til å vurdere dette, men her bør det være symmetri i inn- og ut av basis. Departementene vedtar nye institutter inn i ordningen og finansierer 'inngangsbilletten'. De bør derfor også fortsatt ha myndigheten til å ta institutter ut av ordningen, med veiledning fra Forskningsrådet.

NTL støtter at forskningspolitikken bør stimulere til god utvikling av forskningssystemet gjennom samarbeid og arbeidsdeling. Man kan ikke lage en forskningspolitikk kun for instituttsektoren, men må se hele forskningssystemet i sammenheng,

Med hilsen
NORSK TJENESTEMANNSLAG

Kjersti Barsok
forbundsleder

Torstein Brechan
forbundssekretær